

בס"ד. ש"פ תשא. ט"ז אדר ה'תשמ"ה. הנחת הת' בלתי מוגה

כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם גו' בפקוד אותם גו' ולא יהי' גו' בפקוד אותם. ומוכיח כאן ג' פעמים ענין הפקידה. וצריך להבין מה ענין כי תשא את ראש אצל לפקודיהם דהוא את ראש ענינו הוא נשיאת הרמת הראש. משא"כ לפקודיהם הוא מלשון חסרון. ומהו הקשר ביניהם. וכיבוד אינו מוכיח ע"פ מקורו אורייתא. דמ"ש כל העובר על הפקודים, פירוש מאן דעבר על עקרי אורייתא. שמהו מוכיח? ולפקודיהם אינו של חסרון כלכד אלא גם ענין של חסא, כפשוטו הענין. דמ"ש כל העובר על הפקודים, הוא, בהמשך לג'. הפעמים שזכר ענין הפקידה בפסוק שלפניו. וא"כ דורש כיבוד ביותר, מהו הקשר דענין נשיאת ראש לענין החסרון בתוספת. גם צריך להבין, דהנה ענין דעבר על פקודי אורייתא, כאן קאי על חסא העצל (דוריי פ' שלמים נאמרו אחר חסא העצל גו'), והרי אלה שעברו על חסא העצל, הרי רק שלשת אלפים איש, וגם הם לא היו מבני ישראל אלא מחערב רב, כמ"ש שחזר עמד גו'. עמד דייקא שהוא הערב רב. וזה מוסיף בהשאלה הגי', מהו הקשר של ענין נשיאת ראש דכל ישראל, לחסא העצל של הערב רב. גם צריך להבין ענין כי תשא את ראש בני גו', בעבודת רחמינת. ובפרט שבגשמות אינו שייך ענין מחצית השקל בזמן הזה, לא מיבעי מחצו"ש שממנו עשו את האדנים שאינו שייך כלל, כי אם בזמן בנין המשכן בלבד, אלא אפילו מחצו"ש שממנו הקריבו את קרבנות הצבור, הרי זה הי' רק בעת שביהמ"ק הי' קיים. ומכיון שהתורה היא נצחית, בהכרח לומר שיש בה הוראה נצחית לכל הזמנים. ועוד זאת, דמכיון שמצות מחצית השקל נמנית במנין המצוות לדומ"כ, שמהו דל המצוות הנהוגות לדורות, מוכח שהנצחיות שלה היא בחוקי ביותר. וצריך להבין הענין בזה:

ולחבין כ"ו, יש להקדים תחלה מ"ש, שמאלו חזת לראשי וימינו תחבקי, שהוא מאמר בנס"י על הקב"ה, ששמאלו חזת לראשי וימינו תחבקי. דהנה ידוע, דכל המשכה מלמעלה, נמשכת ע"י עבודת האדם מלמטה שהיא דוגמה, ובלשון הידוע באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא. ויתירה מזה, שע"י האתערות, נמשכת אור"כ גם בבחי' האתערות שאין אתערות מנעת לשם, ובמבואר במ"א, דע"י

- (1) פרשתו (תשא) ל, יב. (2) הובא באור חזיים שם ל, יג. (2\*) ראה אור"כ שם. (3) ראה ד"ה כי תשא פר"ת. ובכ"מ. ידועים שלמים פ"ב סה"ג. תנומה פרשתו ג"א. ועוד. (3\*) ראה פרש"י שם ל, טו. (4) ראה פרשתו לב. כח. (5) שם, ז. (6) פרש"י שם. (7) ראה פרש"י שם ל, טו. שם, טו. מגילה כט, ב. (8) תניא רמ"ז. (9) מ"ע קע"א. (10) ראה סתמ"צ שלו פרש ג. (11) שה"ש ב, ו. (12) ראה לקו"ת דיקנא ב, ב האילן. ובכ"מ. (13) חז"א פח, א. ובכ"מ. (14) ראה לקו"ת שה"ש כב, ב האילן. ועוד.

האתערות האתערות הגמשכת על ידה, נעשה האדם בבחי' אחר שלמים, שבו נמשך בחי' האתערות שאינו האתערות מנעת לשם. ומהו יובן גם בענין זה, דכדי שיהי' מלמעלה הענין דשמאלו חזת לראשי וימינו תחבקי, צ"ל עבודת האדם מלמטה כאומן כח. והעבודה שבדוגמת שמאלו חזת לראשי היא העבודה במצות לא תעשה. וענין וימינו תחבקי בעבודה הוא קיום מצות עשה. כי העבודה במצו"ת, היא כקו השמאל והשלילה, ולכן נמשך על ידה ענין שמאלו חזת לראשי. והעבודה במצו"ת היא כקו הימין והחיוב. ולכן, על ידה נמשך ענין וימינו תחבקי.

והנה נוסף לזה שענין שמאל ימין בעבודת האדם הם מל"ה ומ"ע יש צד ענין, בזה, שהם (במבואר בתו"א פרשתנו ובהדרשם שלאח"כ) תפלה ותומ"צ. דעבודת התפלה היא בדוגמת ענין שמאלו חזת לראשי, כי עבודת התפלה היא כקו השמאל והעלאת מלמטה למעלה, כמ"ש ונהה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, דסולם זו תפלה. וזהו גם מה שתמלות כנגד קרבנות חקונם, דגם ענין הקרבנות הוא העלאה מלמטה למעלה. וכמבואר בסערי מוסר דדצ"מ, קבלה, דמסעם זה ענין הקרבנות הוא בכל ד' הסוגים דדצ"מ, האדם המקריב כו' והבהמה כו' והנסכים כו' והמלח (כמ"ש 22 על כל קרבנך הקריב מלח). כדי להעלות את כל ד' סוגי דצ"מ דדצ"מ דדצ"מ, מלמטה למעלה. שוהו ג"כ מה שהקרבנות הביאו מבנות לביהמ"ק. ומתוך לירושלים, מתוך לא"י, שכ"ו הוא כדי להעלות אותם מלמטה ע. וזהו גם מה ששלימות עבודת התפלה היא שההעלאה הוי' בחמידות, כמאמר, ולואי שיתעלה אדם כל היום כולו, ע"ד מה שעבודת, הקרבנות כתיב 24 אש תמיד תוקד על המזבח לא חכבה. דעבודה זו היא האתערות, להמשכת ענין שמאלו חזת לראשי מלמעלה. וענין ימין בעבודת האדם בכללותו קאי על כללות העבודה בתומ"צ. שהיא בבחי' המשכה מלמעלה למטה, דהוה ענין הימין וגם ענין החיוב (תחבקי) הוא בכללות העבודה דתומ"צ, כמבואר ומסעם זה המשכה שע"י עבודה זו היא בבחי' וימינו תחבקי.

וכזה יובן גם, סדר הכתיב, דבחזרה נאמר שמאלו חזת לראשי ואור"כ כתיב וימינו תחבקי, כי כן הוא בעבודת האדם, דענין

- (15) ראה חז"ל ג, ב. (16) פח, ג האילן. ובכ"מ. (17) אור"כ פרשתו ע' אחרת. ובכ"מ. (18) יצא כח, יב. (19) ראה חז"א רטו, ב. ה"ג שו, ב. (20) ברכות כו, א-ב. (21) נספח לעיל ע' א הערה 8. (22) דיקנא ב, יג. (23) ברכות כא, א. ובכ"מ. (24) צו ו, ב. (25) ספ"ד.

תשובה : 2037 (1) 2037

2037



עבודת התפלה הוא קודם ללימוד התורה. וכנודע 26 בענין תפלת אבא  
 בנימין 27 שהתא תפלת סמוכה למיטתי. שצ"ע ענין עבודת התפלה לפני  
 לימוד התורה (סמוכה למיטתי). וענין התורה שלפני התפלה אינו אלא  
 הכנה בלבד לעבודת התפלה. ודקא לאחרי עבודת התפלה, באה העבודה  
 ללימוד התורה וקיום המצוות. כמאמר 28 מבית הכנסת לבית המדרש  
 כו'. וע"ד הענין דברכו בתורה החלה 29. כמבואר במ"א 30. ומכיון  
 שהעבודה היא בסדר זה לפיכך גם ההמשכה מלמעלה היא באופן  
 לשמאלו תחת לראשי ואח"כ וימינו התבכני.

אמנם, עבודה זו, שעל ידה נמשך הענין דשמאלו תחת לראשי וימינו  
 התבכני, בבנין שמאל וימין, מל"ת ומ"ע ותפלה ותומ"צ, אינה  
 אלא כדי שהאדם יהי' בריא, שגופו בריא וראשו בריא. היינו לא רק  
 הגוף, שבכללותו הם ב' הקוין דימין ושמאל, אלא גם הראש שלמעלה  
 מהם. דבכללותו קאי ג"כ על התורה, וכנודע 31, שהתורה יש בה ב'  
 ענינים, א מה שהיא א' מרמ"ח מ"ע, א' מאברי הגוף, ב מה שהיא  
 כתי' הראש, שלמעלה מקו הימין וקו השמאל, היינו שהשלימות היא  
 לא רק בזה, מה שהתורה היא בבחי' קו הימין אלא בבחי' הראש, אך  
 כדי להגביה ולהרים את הראש למעלה מזה. ה"ז נעשה ע"י עבודת  
 החשובה, שהיא למעלה ממדה"ג. וכמבאר בתניא 32, בסעם מה שע"י  
 החשובה, וזרנות נעשין כזכות 33, שהוא משום שהתשובה היא מעומקא  
 דליבא, באהבה רבה חשיקה ונפש שוקקה לדבקה בו ית', וצמאה נפשו  
 לה, כארץ עינה וציה כו' ועל תשובה מאהבה רבה זו, אמרו, שידרנות  
 נעשו לו כזכות, הואיל ועל ידי זה, בא לאהבה רבה זו. שמוז מובן,  
 שעבודת החשובה היא למעלה ממדה"ג. ולכן בכה התשובה להגביה גם  
 את הראש, (שהוא למעלה מב' הקוין). למעלה מעלה.

וזהו כי תשא את ראש בני' לפקודיהם גו', ולפקודיהם הוא ענין  
 החסרון. ועד לענין כל העובר על הפקודים, על פקודי אורייתא,  
 כי החסרון והחסא אינו אלא בשביל עבודת החשובה, כדי שע"י יהי' כי  
 תשא את ראש, הגבהת הראש דבני' מצ"ע, אינם שייכים לחסא כלל,  
 כמאמר הזהר 34, ונפש כי חסאת תוהא, ומה 36 שישגם ענינים בלתי  
 רצויים בלקות, וגם ענינים בלתי רצויים בפשטות הכונה בזה היא כדי  
 שיעל דם יגיע האדם למצב של תשובה, שהוא באופן דכי תשא את ראש.

26 לקו"ת ברכה צו, ב ואילן. ובכ"מ. 27 ברכת ה, ב. 28 ברכת  
 בסופת. 29 מדים פא, א. ב"מ פח, ריש ע"ב. 30 לקו"ת כט, א. ובכ"מ.  
 31 ראה לקו"ת במדבר יג, א ואילן. 32 פ"ו (יב, א). 33 זימא פו, ב.  
 34 ה"ג יג, ריש ע"ב. סו, א. 35 ראה לקו"ש ח"ט ע' 395 ואילן. וש"י.  
 ובכ"מ.

הנחת התי' בלתי מוגה

הגבהת הראש / ומוז יובן, גם בכללות עבודת האדם, דגם בהיות האדם  
 במצב ירוך ביותר, דנוסף לזה, מה שכליות ענין ירידת הנשמה לגוף,  
 היא ירידה גדולה ביותר, הנה עוד זאת שעבר על פקודי אורייתא, מ"מ  
 צריך לדעת שהכוונה בכ"ז היא, כדי שע"י יבוא לעבודת החשובה, ענין  
 הגבהת הראש, כי תשא את ראש.

ומכל זה יובן ענין כי תשא את ראש גו' בעבודת האדם, שיש בזה  
 ב' קצוות, א, דגם מי שמצבו הוא נעלה ביותר, היינו שעבודתו  
 שב' הקוין דימין ושמאל היא כדבעי, עד שממשיך מלמעלה להיות  
 שמאלו תחת לראשי וימינו התבכני, מ"מ צריך לדעת שאי"ז מספיק.  
 וצ"ע גם העבודה בתשא את ראש, ב' דגם מי שמצבו הוא ירוך  
 ביותר, צריך לדעת, שכל המצב הזה אינו אלא כדי שע"י עבודת  
 החשובה יהי' אח"כ כי תשא את ראש.

ועפ"י, יש לכאר ג"כ מה שבענין כל העובר על הפקודים ישנם ב'  
 פירושים הפכיים. פירוש א' כנ"ל, מאן דעבר על פקודי  
 אורייתא. ופירוש ב' 36 לקאי על כל דעבר בימא, ענין קריעת ים סוף.  
 כי החסרון והחסא (עבר על פקודי אורייתא), אינו אלא בשביל, עבודת  
 החשובה, כדי שע"י יהי' תשא את ראש, שנתן ענין קריעת ים סוף  
 (כל דעבר בימא) כמארוז 37 ראתה שפוחה על הים מה שלא ראה  
 יחזקאל בן בוזי, שמוז מובן, דקריעת ים סוף, הוא למעלה לא רק  
 מברכת נכרי 38 אלא גם מברכת יחזקאל, שהוא למעלה מכל  
 מדה"ג.

והנה ענין קרי"ס הי' הגמר והסיום דיציאת מצרים 39, ועד"ז יהי'  
 לע"ל כמ"ש 40 כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.  
 וכמ"ש 41 והחרים ה' את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר גו'  
 והכה לשבעה נחלים. אמנם הכליעה דלע"פ, תהי' נעליית יוחר  
 מקרי"ס, דאי לאו הכי מהו התידוש ולע"פ 42, ואדרבה, אז יהיו  
 נפלאות גם בערך הנפלאות דיצי"מ 43, וכמ"ש 44, תורה חדרשה מאתי  
 תצא, בגאולה האמתית והשלימה, במהרה בימינו ממש.

36 ירושלמי שקלים פ"א סה"ג 37 מכלוא ורש"י בשלה טו, ב. ועד.  
 38 ראה לקו"ת שו"ש יא, ג. וש"י. 39 ראה תו"א בשלה טכ, ב. 40 מיכה  
 ז, טו. 41 ישע"י יא, טו. 42 ראה לקו"ת צו ז, א. שער האמנות פנ"ב  
 ואילן. ובכ"מ. 43 ראה אות"ת נ"ך למיכה שם. 44 דק"ד פ"ג, ג.

הנחת התי' בלתי מוגה

של  
של  
של

הוא  
הוא

כ"ז  
כ"ז  
כ"ז

כ"ז